

گزارش رصد فرهنگی (۵)

نقش فرهنگ و هنر در کاهش آسیب‌های اجتماعی

در این پژوهش پس از توضیح ادبیات نظری این مطالعه با موضوع «فرهنگ فقر و فقر فرهنگی»، در فصول مختلفی با عناوین «توزیع اجتماعی هنر: سهم مردم آسیب‌پذیر در دسترسی به هنر»، «برای فقرا؛ علیه فقرا: طرح مسئله فقر در آثار هنری»، «هنردرمانی: هنر برای آسیب‌دیدگان اجتماعی»، «اقدام اجتماعی هنر برای تهی‌دستان» و «جمع‌بندی: بازنگری در سیاست‌های هنر»، سعی شده نقش فرهنگ و هنر در کاهش آسیب‌های اجتماعی تشریح شود. در پایان پیشنهادهایی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و هنر ارائه شده است.

پرداختن به اقشار تهی‌­؛ دست‌چندان در دستور کار سازمان ­؛های فرهنگی نیست. این اشتباه ناشی از جدا کردن «مسائل فرهنگی» از «مسائل اجتماعی» است. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و دیگر سازمان‌­؛هایی که فعالیت آن «فرهنگی» تعریف شده، از پرداختن به مسائل «اجتماعی» دوری می‌­؛کنند. برای اغلب سازمان‌­؛های فرهنگی، فعالیت فرهنگی به سطحی از فعالیت ­؛های «منزه» و دور از چالش‌­؛های زندگی اجتماعی اشاره دارد. همین رویکرد است که موجب می‌شود فعالیت ­؛های فرهنگی و هنری در ارتباط با قشری از مردم قرار گیرد که از چالش‌­؛های معیشت و آسیب‌­؛های اجتماعی به دور هستند. همین رویکرد است که فاصله میان رویدادهای هنری و جشنواره فرهنگی را با اقشار آسیب‌­؛پذیر جامعه بیشتر و بیشتر می‌­؛کند. این رویه نیاز به بازنگری دارد. سازمان‌­؛های فرهنگی و سیاست‌­؛های فرهنگی مرتبط با وظایف آن‌ها باید در پیوند با اقشار آسیب‌­؛پذیر و تهی‌­؛دست قرار گیرد. این سازمان‌­؛ها نمی‌­؛توانند از پرداختن به مسائل اجتماعی و آسیب‌­؛های اجتماعی و اقشار تهی‌­؛دست جامعه طفره ببرند.